

lancea p̄foratim. Oportet etiā q̄
 armet se caritate ignita per quaz
 comburant̄ a annichilentur om̄
 niav̄erba maledōnis ab illis vi
 ris spinosis sibi pbata. Et ideo sb̄
 ditur. Ignis succense oburentur
 ad nichilū. Istavtq̄ mulier tan
 tē fuit ostantie ac patientie q̄ ti
 cet sepe fuit exasperata a repulsa
 tū nec ad modū sp̄ine verba ma
 ledōis protulit. nec ad modū la
 pidis dura extitit sed ad modū
 cere a xp̄o se duca p̄misit.

Dominica tertia. xl.
Sermo primus

Skat Ihesus eñciens d̄
 momū a illō erat mū
 tū aē. Lu. xi. Quia dya
 bol⁹ maxime isto tpe
 temptare nō desinit: iōm hys tri
 bus d̄m̄is ecclā nos sollicitos a
 atētos red̄dit: vt ab eius insidi
 is a astuc̄is caueam⁹. Eoz enim
 q̄s temptat q̄tuor sunt ḡna. Quos
 1. dam em̄ temptat sed nequa q̄ fu
 pat. sicut sunt viri sp̄uales a for
 tes quoz temptatio signat̄ p̄ tē
 ptationē xp̄i quem quidē dya
 bolus temptauit: sed sup̄are nō po
 2. tuit. Alios temptat a sup̄at. a p̄
 diuersa viūa verat. sic sunt in pec
 3. catis ex̄ites. quoz temptatio si
 gnificat̄ per filiā mulieris chana
 nec. de qua d̄. filia mea male a
 demonio veratur. Alios tēptat. su
 pat a vincit: sed p̄ ōfessionē a sa

tisfactionē eiectus fugit. sic sunt **vere**
 viri penitētes. Hoz temptatio si
 gnificat̄ per istuz demonia cū de
 quo d̄ hic. Erat ihs aē. Alios tē
 ptat. sup̄at a vincit. a ab eis p̄
 modū eñciē. sed tñ adhuc reuer
 titē ad eos. sic sunt recidivantes.
 Hoz temptatio fiḡtur per id q̄ d̄
 d̄. Cū immund⁹ sp̄s exierit aē.
Circa istud euāgeliū. iij. tangū
 tur. Primo demōnis eiectio. calū
 niatorū ōfustatio. p̄iculosa recidi
 uatio a m̄a in̄formatio. Circa pri
 mū notandū est q̄ iste demonia
 cus non tñ erat mutus: sed etiā
 cecus vt d̄ Mat̄. xij. Et fm̄ Cris̄. **er**
 erat surd⁹. q̄ sc̄dm̄ eundē. om̄is
 nāliter surdus est mutus. Et fac̄
 dyabolus ad modū latromis. q̄
 aliquā domū spoliare desiderans.
 ipsam domū silenter ingrediē. ne
 quis eū audiat. Lūmē extinguit
 ne quis eū videat. a os obstruit:
 ne quis clamet. Sic dyabol⁹ in do
 mū aie ingressus: auditū cordis
 claudit ne audiat verbū dei. lūmē
 extinguit fidei. a os obstruit: ne
 emittat verbū ōfessionis peccati. a
 sic iste fur ingrediē intus. a furat̄
 omnia bona p̄posita. a egreditur
 foras a furatur omnia bona p̄po
 sita. Osee. vij. s̄fur ingressus est
 spolians a latrociniū faciens aē.
Circa secundum sc̄licet confu
 sationem calumniatorum qui di
 cebant xp̄istū in beelzebub p̄
 cipe demōnorum eñcere demonia
Notandum q̄ xp̄istus p̄ q̄tuor

Diso euāgely i q̄tuor

primū

1. furis

2m.

rationes ostendit non esse vera
que dicunt. Et prima ratio sumit
a parte demonū. secūda sumit
a parte apostolorum et iudeorum
Tercia sumitur a parte xristi et
ipsius dyaboli. et similiter quar
ta. **P**rima igitur ratio sumitur a
parte demonū et est talis. Si in a
liqua familia. ciuitate. vel regno
diuisio esset: oportet qd cadat et
ad nichilum redigatur. Si igitur
demonēs mutuo se expellunt sūt
contrarij sibi ipsis. et cum iam flu
perant plus qd quinq; milia āno
rum qd fuerunt creati iam debuif
sent eē debilitati et destructi. et ad
nichilum redacti. Sed videmus
qd stant et in malicijs pseuerant
et regnant. Non igitur sunt sibi
ipsis contrarij: nec mutuo se ex
pellunt. **I**sta ratio adiuuatur p
id quod **H**erominus dicit. Con
cordia pacue res crescunt. discor
dia vero maxime dilabuntur. **S**e
cūda ratio sumitur a parte apo
stolorum et iudeorum. et est talis.
Filij vestri et apostoli mei de vob
generati demonēs expellūt v̄tute
nois mei. Filij etiā vestri exorci
ste vestri demonēs expellunt vir
tute exorcismi. Ego autē eicio in
digito dei et in virtute spūs sancti
Si ergo eorū electionē deo atēbū
tis: meam qd similiter attribuere de
betis. **I**sta autē ratio inuatur p il
lud qd dicit magē in scholastica
historia qd salomon fecit quosdā
exorcismos p quos exorciste iude

orū demonēs expellebant. **V**nde
refert **J**osephus se vidisse quen
dā exorcistam iudeorū captum. et
ad respasianū impatorem abdu
ctū cū eēt in obsidiōe iherosolimo
nē eiecisse. et hoc p̄baret pel
uū aqua plenā adduci fecit pre
cipiens demoni. Qui cū exiret eā
euerteret. quod a factū est. **I**te
inquit xps. Filij vestri iudices ve
stri erunt. Nam iudices eorū erūt
apostoli p sententiē approbationē
Et exorciste p melioris vite pro
bationem. Sed si vos crederetis
qd ego in digito dei et in spū sācto
eicio demonia: pfecto talis fides
esset vobis via p qua; ad regnū
dei pueniretis. **D**icitur autē spūs
sanctus digitus qd in hōie est cor
pus. est brachium cū manu et ē
digitus. **C**orpus autē est p se bra
chiū autē cum manu a coipe p̄e
dit. digitus autē procedit ab vtro
q; et tū omnia sunt eius de natūe
Pater ḡ est tanq; corpus. qd a nul
lo est. filius autē tanq; brachiū a
manu patris. qd ab illo p̄cedit. et
p illum p̄ oia opatur. Spūs san
ctus est tanq; digitus. qd p̄cedit
a patre et filio a quo oia donant. et
tū sunt oia eius de eēntie. **T**er
cia rō sumitur a patre xpi et ipsius
dyaboli. **D**yabolus nāq; tanq; for
tis mundi castri pacifice posside
bat. qd nulli sibi nocebat. Sed ego
fortior illo fui et iō ipsū fugauī. ca
stri cepi et eū alligauī. **A**rma sua
reptamēta et regi. **S**polia et scōs

patres qui in limbo erant eripui
 a diuersis mansionibus eos distri-
 bui. Ex quo igitur si fortior eo ip-
 si vindicta a ligatu teneo ei? fauo e-
 a auxilio non indigeo. **Ista ratio**
 adiuuatur p id quod dicit. **ij. pe-**
tri. ij. A quo enim quis superat? est
 huius? a seru? e. **Ite Jeremie. xlviij.**
Fortis impetit i forte; a ambo pa-
riter corruerunt. Cecidit christus; s;
mor resurrexit. Cecidit dyabolus.
si nunq̄ resurgere valebit. Quar-
ta ratio similiter sumitur a ex pte
xpi a ipsius dyaboli. Et est talis.
Ego a dyabol? habem? contraria
uoluntate a contraria operacone
Ualem? quide? contraria uoluntate
quia q̄ no e mecu? tra me est Ip-
se enim in nullo mecu? in uolunta-
te uenit: sed contraria uult q̄ ego
wolo. Ego enim wolo omne bonu? a
ille omne malu? Ego diligo humi-
litate; ille superbia. Ego diligo ca-
stitate; a ille luxuriam. Ualem?
etiā contraria operaconem: quia
qui no colligit mecu? disp git Ego
enim colligo homines a grego eos
ad fidei unitate. Ille dispergit per
errore a scismatu uarietate. Ego co-
grego ad uinculu pacis. ille disp-
git p odium dissensionis a litis.
Ego grego ad uirtutes. ille disp-
git ad uitia. Ista ratio adiuuatur
per illud quod dicit Mat. vi. Ne
mo potest duob? dñis seruire. scō-
trariis a contraria p̄cipientibus.
Tertio ponitur q̄ p̄i culosa sit
rediuatio. ai dicitur. Cū immū-

bus spirit? exierit ab homine ac.
 Et potest intelligi d inde s? a otinu-
 atur ad superiora ut sit sēsus. Vos
 dicitis q̄ ego citio demonia in uir-
 tute demonū. Sed ego possem di-
 cere d vobis q̄ vos pri? habuistis
 vnū demonē. s. ante lege; qui vos
 fatiebat p dolatrate. modo autem
 habetis septē a omnes qui w b sua-
 dent ut me debeat psequi a occi-
 dere. **Vel potest intelligi de recidi-**
uantib? ut sit sēsus. Quūvis dya-
bolū deuici tamen null? de se confi-
dat: q̄ multam habet adhuc po-
testate. q̄ cum immund? spiritu s
exierit de homine penitente uadit
ad aliū vel ad alios pfectiores a
inueniēs eos sine humore uicō u-
ēdit ad primos: quos iuenit mū-
datos interi? p contricōne a exte-
ri? p satisfacione. a tunc assumit
omnes modos temptandi sic tā-
nequiter eos temptat q̄ sepe vin-
cit a superat. Dicuntur autē demō-
nes spirit? immundi vel suasionē
q̄ suadet immūda. vel habitacō-
ne: quia habitant in corde immū-
do. Quarto circa istud miracu-
luz ponitur nostra instructio. In-
struimur enim q̄ sicut tunc demō-
eiectus est corporaliter: sic ip sum-
eitiā? spiritaliter. Periculum
est enim quando permittimus de-
mone; in nostris cordib? habita-
re. Sicut enim dicit Inno cētū? ter-
tū? in quadam decretali ubi legit
de indeis a saracenis. Tria enim
sunt que nullam remuneracōne

no gremuaco

et fundos

mala

exhibet hostib⁹ suis. s. mus in pe
rasignis infinu⁹ serpens ī gremio
Per mus significatur pctm super
bie. Iste enim mus supbie ascen
dit in celū ⁊ in angelis sic omnia
bona corrodit q̄ demones eos fec
Peperit autē tres filias. s. vanaꝝ
gloriaꝝ: accidiaꝝ ⁊ inuidiā. Primā
s. vanam gloriā misit in paradi
sū ad primos pntes ⁊ sic eos cor
rodit q̄ nihil boni in eis dimisit. A
liā scilicet accidiaꝝ misit ad eosdē
De⁹ enim posuerat eos in paradi
so vt operarentur: sed dyabolus
inueniens eos otiosos. ip̄s ag
gressus est. Tertiā. s. inuidiā mi
sit in mundū inter duos fratres.
⁊ sic cayn omnem fraternū amo
rem corrodit q̄ ip̄sū a tel suum fra
trē occidit. Tandē mater ⁊ filie sic
totū mundū occupāt ⁊ corrodiūt.
q̄ residuū supbie corrodit vana
gloria residuū vane glorie corro
dit inuidia. ⁊ residuū inuidie cor
rodit ⁊ comedit negligētia. Iohē
lis primo. Residuū eruce comedit
locusta. Residuū locuste comedit
brucis. Residuū bruci comedit ru
bigo. Eruca euim nascitur ex ole
rib⁹ ⁊ ea comedit ⁊ signat supbi
am que nascitur ex bonis opib⁹
⁊ ea consumit. Locusta scdm̄ psal
m̄ dicitur quasi longa hasta ⁊ si
gnat vanam gloriā: que q̄si ha
sta oues percutit. Bruc⁹ est fetus
locuste aliquas habēs alas ⁊ est
gūox q̄ locusta. q̄ iacens in vno
loco omnia consumit rabiēt⁹ ⁊ sig

nat inuidiā: que iacēs in corde in
uidi: si se foās nō extendit ip̄sum
corrodit. Rubigo signat accidiaꝝ
q̄ anim⁹ hominis dum nō exerce
tur rubiginosus efficitur. Per ig
nē enim in sinu intelligitur avari
tia siue pctm avaritiē. Ignis em̄
si ligna apponūtur semper auge
tur: sed si subtrahuntur minuit.
si totaliter auferuntur extinguit.
Sic est auidia. Quāto em̄ quis
diuitias magis appetit ⁊ multipli
cat: tanto auidiā magis inflam
mat. Eccle. xviii. Scdm̄ ligna sicut
sic ignis exardescit. Quāto autē
pauperib⁹ largiendo sua diminu
it tunc ignis auiditiē refrigescit.
Istā ⁊ diminutionē fatendā doc
bat nos domin⁹ dicens Math. xi.
Qd̄ superest date elemosinam: ⁊ ec
ce omnia munda sūt vobis. Quādo
autē quis ex toto diuitias abijcit
⁊ contemnit: tunc iste ignis defi
cit. Prou. xvi. Cū defecerint ligna
ignis extinguetur. Per serpenteꝝ
in gremio signatur pctm luxurie
que venenū diffundit. Fugienda
est autē vicinitas serpētis ⁊ fami
liaritas mulieris. Iheronim⁹. Nul
la ē securitas cum vicino serpēte
dormire. Potest enim fieri vt me
nō mordeat. Itē. Quis em̄ vnq̄
iuxta serpentem secur⁹ dormiūt.
nam ⁊ si aliquādo nō mordeat. ti
more tñ sollicitat. Magis ē autē
pire nō posse: q̄ iux̄ piculū nō pe
riisse. Tūc igiē iste serpens venenū
diffundit qm̄ malā occupat ⁊ accēdit

Est enim venenū frigidū. amarū
 a cordis extinctiūm. Sic luxuria
 dicitur frigida. qz ignem divini
 amoris infrigidat a extinguit di
 citur amara qz amaritudine i ani
 ma a in scātia facit. Dicit etiaz
 cordis extinctiua. qz animaz occi
 dit. Qui autē taliter est venenat⁹
 a infectus debet facere sicut ceru⁹
 qui postq̄ cū serpēte pugnavit a
 venenū hauserit: ad fontē currit
 Sic talis debet currere ad fontem
 lacrimaz a p lacrimas deponere
 omne venenū. Ps. Sicut ceruus
 desiderat ad fontes aquaz.

Sequitur sermo secūb⁹ eius de

Et cū eiecisset demonium
 locut⁹ est mutus ac. vbi
 supra. Vbiqz abūdat
 demoms malitia. ibi sup abūdat
 divina clementia. In isto autē de
 moniaco malitia demoms abun
 dat. qz eum tenebat obsessus. Et
 ip̄m fecerat mutum. cecū a surdus.
 fin Criso. Sed dei misericordia in
 tantū in ip̄so abūdauit qz demo
 nium de obsesso eiecit. loquelam
 sibi restituit. lumen reparavit a
 auditū reseravit. Per hunc ergo
 hominē sic curamz intelligere pos
 sum⁹ peccatorem iustificatū cui de
 us spiritualit̄ quatuor beneficia
 supradicta cecidit. Primū est q̄a
 ab eo dyabolū expellit. Secūbū
 est quia de⁹ p̄dōri linguā aperit.
 Tertū est qz de⁹ peccatori lumē

restituit. Quartū ē quia de⁹ pecca
 tori auditū reserat. **P**rimū igit̄
 beneficiū est qz de⁹ ex eo expellit
 dyabolū. Peccator enim in domo
 amē sue dyabolū odicit. s̄ xp̄us
 eum tanq̄ malū pensionariū ex
 pellit. Sunt autem quatuor cause
 scdm iura pp̄ quas quis potest
 de domo odicta expelli. s̄. aut quā
 do p̄sionari⁹ pensionē nō soluit
 aut quādo domū in prauū officii
 um conuertit. aut quā do domus
 ruinā minatur a reparacōne in di
 get. aut quando domin⁹ dom⁹ ha
 bitatione caret. **P**ropter istas q̄
 tuor causas dyabol⁹ de domo dei
 iuste potest expelli. **P**rimo quan
 do p̄dōri phibet ne psolvat pen
 sionem. De⁹ em̄ dedit homini tria
 de quib⁹ vult pensionē habere
 .s̄. cor p̄ animā a res tpales. Nam
 de cor p̄ vult habere ieiunū. De
 amā vult h̄ie deuotas oraciones
 Et de reb⁹ tpalib⁹ elemosinarum
 largiōnes. Dyabol⁹ em̄ phibz ie
 iunū qz ieiunū ē sibi venenū Si
 aut em̄ dicit **Amb.** i ex am̄. Sputū
 hōm̄is ieiunū ē venenū sp̄ti. Pro
 hibet oraciones q̄ sūt sibi ad incē
 diū. **Th.** b. vi. Cordis ei⁹ p̄ticulaz
 si sup carbones posueris. fum⁹ ei⁹
 exterminat om̄e gen⁹ demonioz
 fum⁹ ē ora cō q̄ exiit a corde inflā
 mato per amorē d̄m̄. Illa fugat
 om̄nē demonē. Prohibet elemosi
 nas q̄ sūt sibi lātra a iaculū. Vñ
 d̄ de elemosina **Eccl.** xix. Sup scū
 tū potētis a super lanceā ad ūsus

inimicū tuū elemosina pugna
bit. Qui autem nō potest soluere
istas tres pēiones saltem soluat
duas. Vnde dicit Aug⁹. in libro
omeliaz. Non dicant xpīam Co
medam⁹ a bibam⁹: cras em̄ mo
riemur. sed dicāt. Ieiunem⁹ ore
m⁹ a donem⁹ cras em̄ moriemur
Qui autē nō possunt dicere. Ieiū
nem⁹. saltē dicant. Orem⁹ a done
mus. Ista em̄ duo. s. elemosina a
ieiuniū deducit orationē in celū;
Vnde dicit ibidē sup p̄s. Vis ad
dominū volare orationē tuā: fac
illi duas alas. s. ieiuniū a elemosi
nā. **Secūdo** debet expelli qz domuz
in turpe offitiū ouertit: facit de ea
prostitulū dū pōnit in ea immū
ditias omniū p̄tōz. Iuxta illud
Apoca. xviii. Facta est babilon i
habitacō demonū. quo ad p̄tīm
auaritiē. Sicut em̄ non cessant de
mones anīas decipere: sic auari nō
cessant paup̄es defraudare. Et cu
stodia omnis spūs imūdi quo
ad p̄tīm luxuriē. Et custodia om
nis volucris immūde: quo ad pec
catū sup̄bie. Istud autē signatur
Acta. xi. vbi dicit qz petr⁹ vidit li
thēū in quo erant quadrupedia:
serpētes a volucres celi. Per qua
drupedia intelligitur peccatū luru
riē qz i corp̄e exercetur qd̄ ex q̄tu
or elemētis cōponit̄. Per serpēta
terre intelligitur p̄tīm auaritiē. qz
auari incubunt terrenis. Per vo
latilia celi intelligit̄ peccatū super
bie. qz sup̄bi sup̄ alios ire a wla

re volūt. Tertio debet expelli qz do
mum dei destruit a oportet qz ep̄a
retur. De⁹ enim edificauit tēplū
anime de lapidib⁹ quadris a in
quadro. **Isa. ix.** Lateres ceciderūt
ex q̄dris lapidib⁹ edificabimus
Apoca. xvi. Ciuitas in quadro
posita ē. Istud quadratum faci
unt fides spes a caritas a bona ope
ra. Greg⁹. Q̄ntū credis a speras: tā
tū diligis. Et quantū credis spe
ras a diligis. tantū bona oparis.
Ista quadraturā dyabol⁹ mittit
destruere dū fidem sp̄e caritatem a
bona opa mittit auferre a ad h⁹
laborat. Iuxta illud Job. i. Vē⁹
vehemens venēs a regione deser
ti percussit quatuor angulos dom⁹
Sed quilibet debet resistere a de fi
de facere scitū. **Ep̄. iij.** In omni
b⁹ humentes scitū fidei ac. De spe
galeam. De caritate lorica **Thessa.
v.** Induti lorica iustitiē fidei a car
tatis a galeam sp̄e salutis Opera
vero debet ponere sup̄ omnia arma
tanq̄ regis insignia. **Roma. vi.** In
dumim dūm ihesuz xp̄m. a conū
sationem a opationem domini n̄i
ihu xp̄i. **Quarto** debet expelli quia
deus ipsā domū anime vult inha
bitare. Dom⁹ anime tria habet so
laria. vnū sup̄ius. s. spiritum. ali
ud inferi⁹. s. corpus Tertium in me
dio. s. animā. Vñ dicitur **Thessa.
vi.** Ipse autē de⁹ s̄dificet vos per
oiavē integer spūs vester a anīa
a corp⁹ sine q̄rela in aduentu dñi
n̄i ihu xp̄i seruetur. Deus autem

in superiori solario in spiritu ha
 bitat. quomā ipse spiritus vacat
 supne contemplationi. Tunc enim
 ad eum venit a mansione; apud
 cum facit. Johā. xiiij. Ad eum ve
 niemus a mansione apud euz fa
 tiem⁹. Habitat in solario medio
 in anima quando ipsa aīa in
 terne mundacōni intendit. Sap.
 viij. Per vocacōnes in animas sã
 das se transfert. Sanctū em̄ idēz
 est quod mundū. Habitat in so
 lario secundo in corpore quando ip
 sū corp⁹ exercitat a intendit mor
 tificacōm. iuxta illud ad Gal. v.
 Qui autem sunt xp̄i carnem suaz
 crucifixerunt cū vicijs a concupi
 scentijs. Eiusdem sexto. Ego autē
 stigmata domini nostri ihesu xp̄i
 in corpore meo porto. i. Corinē. vi.
 Glorificate a portate deū in corpe
 vestro. Propter ista tria dicitur i
 ps̄. Meditatus sum in nocte cum
 corde meo. Ecce spirit⁹ in supna con
 templatio. Et exercitabar a cet̄a
 Ecce corp⁹ in maceracō. Et scopebā
 spiritū meum. ecce anime interna
 munditia. Secundum benefici
 um est. quia de peccatori linguā
 aperit. Deus autem dedit homini
 linguam ad tria officia vt deum
 laudaret. Ps̄. liij. Populū istū
 formavi vt mihi laudez narearet
 Vt proximū edificaret. Eiusdem
 l. Dominus dedit mihi linguam
 eruditam. vt sciam sustentare eū
 qui lapsus est verbo. Et vt coram
 deo se reprehendat a accuset. Job

quarto. Idcirco me reprehendo a
 ago penitentiā. Peccator em̄ ad
 ista tria beneficia lingua sua non
 vtitur. a ideo recte mut⁹ vocatur.
 Primo qz deum nō laudat sed p
 mala opa blasphemat. Vñ Pro
 pheta inmutat om̄es creaturas ad
 deuz laudan dū. s. dracones demo
 nes. infernum a serpentes dicēs.
 Laudate dominū de tra dracones
 ac. Itē serpētes a volucres penna
 teac. Nusq̄ autēz inuitat ad lau
 dandum supbos auaros a luxuri
 osos. qz tales deum non laudāt
 sed blasphemant. Et ideo videtur
 eē peiores q̄ serpētes q̄ dracones
 q̄ infernus. Secūdo pctōr est mu
 tus qz primū non edificat sed po
 tius scandalizat. Ecclē. xx viij. Lin
 gua tertia multos comouit a dis
 pergit de gente in gentē. Tres eī
 sunt lingue. Prima ē diuina. Se
 cūda est humana. a tertia ē dya
 bolica. Prima igit lingua ē diua
 cui⁹ est loquī ea que ad salutem
 eternā spectāt. Vñ dicit petr⁹ Jo
 hā. vi. Verba vite eterne habes
 Et ista est lingua pfectoz virozū
 Secūda est lingua humana a
 mundana cui⁹ est loquī de mun
 do a de hīs que requirit hūana
 necessitas. Job. iij. Ipsi de mūdo
 sūt a iō de mundo loquūtur a mū
 b⁹ eos audit. Et ista ē lingua imp
 fectoz. Tertia ē lingua dyabolica
 cui⁹ ē mēdacia dicere. Johā. viij.
 Cū loq̄t mēdaciū ex p̄o loq̄t ac.
 Quinque lingue ē discordias seminare.

Ipse enim dyabolus discordias seminavit inter se et deum deinde inter deum et hominem. Continue enim seminat discordias inter hominem et hominem. Et ista est lingua stridorum et malignantium. Illi autem loquuntur lingua christiana. scilicet divina; qui deum laudant et primum edificat. Illi loquuntur lingua seculari. scilicet humana qui negotia secularia tractant. Illi loquuntur lingua tertia. scilicet dyabolica qui discordias seminant. Ista etiam lingua tertia non solum primos turbat; sed etiam sepe matrimonia separat. **Ecc. xxviii.** Lingua tertia mulieres viratas dicit; et privavit eas laboribus suis. Tercio peccator est mutus quod de suis peccatis se in confessione non accusat. cum tamen dicat **Proverb. xviii.** In alia littera. Iustus in principio accusator est sui. Peccator enim habet principium malae cogitationis et delectationem. Habet et medium et malum consensum. Habet et finem et malam operationem. Iustus autem non tantum vitetur mala opera sed etiam malum sensum; malas cogitationes et malas delectationes.

Tertium beneficium est quod de peccatori lumen restituit. Signum autem est quod homo illuminatur sic quando videt ante et retro; a dextris et a sinistris. sicut dicitur **Apoc. iii.** de sanctis animalibus que erant plena oculis ante et retro et in circuitu; a dextris et a sinistris. Ille habet oculos retro qui cogitat et confide-

rat sua peccata que fecit. **Ysaie. xlviii.** Recogitabo tibi omnes annos meos in amaritudine anime mee. Ille habet oculos ante qui videt et cogitat dei iudicium; et inde habet timorem. **Ps. A.** iudicium tuum timui. Ille habet oculos a dextris qui videt et cogitat mundi prospera sicut caduca et vana et ad ea non allicitur per amorem sed respicit per assernationem. **Mat. iii.** Omnis qui viderit te proliet a te. Ille habet oculos a sinistris qui videt mundi adversa quae sunt brevia et vana et in eis non frangitur per impatientiam desperationem. Qui vero sine brevia et vana dicitur. **1. Cor. iii.** Id enim quod in presenti est momentaneum est et leve etc. Hinc est quod filii israel et habebant retro se nubem condensam. ante se nubem lucidam. A dextris et a sinistris manebant tibi quod multum. Qui igitur vult evadere persecutiones egyptiorum et demonum habeat post se nubem tenebrosam et peccatorum suorum considerationem continuam. Peccata autem sunt tenebrosa quae animam obscuram faciunt et sunt nubes quia orationes nostras ne ad deum perveniant impediunt. **Tren. ii.** Opposuit tibi nubes ne transiret oratio. Daleat ante se columbam igneam; et diuinorum iudiciorum considerationem assiduam. Illa enim columna est alta. quia a caelo usque ad terram protendebat et ista columna etiam est alta sicut

a dei iudicia que sunt profunda. ps
 iudicia tua abyssus multa. Et sunt
 iusta et recta. Apoc. xix. Vera et iu-
 sta sunt iudicia eius. Habeat a dex-
 tris et a sinistris mare stans tanquam
 murus. Mare significat mundum qui
 tunc est tanquam murus a dextris quam
 non potest per se per animam mouere
 ad temperantiam. Tunc enim
 est quasi murus a sinistris quando
 non potest per aduersa animam fra-
 gere per impatientiam. Sic nos mu-
 rari docebat apostolus. ij. Corinthe-
 vi. Per arma iustitie: a dextris et
 a sinistris. **Quartum** tenentium est
 quod de peccatori auditum restituit
 peccatori cum est surdus quia non au-
 dit deum admonentem et deum benefati-
 entem. nec deum inspirantem. nec deum
 omnipotentem. Propter ista quatuor con-
 trahitur dominus per uerbum. Vocauit et rennu-
 istis. Ecce quod non audit deum admo-
 nentem. Extendi manum meam. mul-
 ta. Beneficia porrigendo. et non fuit
 qui aspiceret. Ecce quod non audit deum
 beneficientem. Desperistis omne consilium
 meum. Ecce quod non audit deum inspi-
 rantem. Et increpationes meas ne-
 glexistis. Ego quod in interitu vestro
 ridebo et subsannabo. Ecce quod non au-
 dit deum omnipotentem. Tunc iste surdus
 auditum recipit quia deum sic loquentem
 audit. iuxta illud psalmi. Audiam quod
 in me loquatur dominus: quoniam loquetur
 pace in plebem suam et super san-
 ctos suos et in eos qui uertuntur
 ad eum.

Sequitur sermo tertius eius de

Beelzebub princeps de-
 moniorum eicit demonia et
 cetera ubi supra. Propri-
 um est hominum inuidiosorum semper probo
 eum vitam infamare. aut per uerba
 peruertere aut opera demigrare. Iste
 isti pharisei qui christum inuidebant
 dicebantur vitam eius infamare
 dicentes Job. ij. Nos scimus quia
 hic homo peccator est. Laborabant
 uerba eius peruertere sicut patet Ma-
 thei. xxij quando dixerunt. Magi-
 ster scimus quia uerax es. Stude-
 bant eius opera demigrare. sicut pa-
 tet hic ubi electione demonum quam
 christus in uirtute dei fatiebatur. Beelze-
 bub attribuebatur quem principem
 demoniorum appellabant. Notan-
 dum autem quod cultus ydolatrie secundum ysa-
 dora primo rege assiriorum ortum ha-
 buit: quod de morte patris sui intermiserat
 hunc quod in honore suum statuas erigi
 fecit et diuinos honores sibi exhiberi
 instituit ac deinde offensa: ad
 ipsam statuas fugientibus remitte-
 re consuevit. Ad huius similitudi-
 nem diuersi diuersas statuas eri-
 gebant et diuinos honores sibi im-
 pendebant et sic ydolatrie cultus
 excreuit a ea: secundum suam ydoma-
 ta quilibet nominauit. Nam babiloni
 vel palestini dicebant baal
 Beelzebub autem nullius ydoli no-
 men erat. Sed ipsi iudei uimus de
 cultores etiam propter vicinum
 sibi ydolum acharomitarum causa

*Beelzebub princeps
 demoniorum
 quod unde cultus ydoli
 hunc fuisse originem*

derisionis sic eū vocabāt. a sonat
vir muscarū ob sordes imolaticij
sanguinis quē musce sequuntur
asserunt in hoc ydolo principem
demonioꝝ habitare. Videndum
est igitur circa hoc qui sūt princi
pes inter demones a qualiter appel
lantur. Circa primū notandū est
q̄ habent officia valde ordinata
in malū. Est enim vn⁹ demon qui
preest supbie a vocatur lucifer: de
quo dicitur *Ysa. ix.* Quomodo ce
cidisti de celo lucifer: q̄ mane orie
baris vt sol Qui dicebas i corde
tuo. In celo cōscendam sup astra
celi exaltabo solium meum. Ecce
quāta superbia. Et iste habet ml
tos satellites qui eū adiuuant: a
multos subditos quib⁹ domina
tur. s. omnes supbtos *Job. xli.* Ip̄e
em̄ est rex super omnes filios su
perbie aē. Ali⁹ est qui preest luxu
rie a iste vocatur asmode⁹ de q̄ ha
betur *Thob. iij.* Qui interficit sep
tem viros sare anteq̄ ad eam ac
cessissent. Iste enim demō odit le
gitimū matrimoniū a ideo p̄ hūc
modū volebat tētere hanc puel
lam ad fornicationis officium ve
scilicet post q̄ non poterat legiti
mo matrimonio vti cōgeretur in
fornicationeꝝ labi. Et iste demon
multos satellites habet qui sibi
assistūt a multos habz subditos
scilicet omnes luxulosos qui qui
deꝝ sūt multi q̄ sicut dicitur p̄. *Jo
han. v.* Totus mūd⁹ in maligno
positus est. a in malo igne cōcipi

*Māmo
na.*

Beelzebub

ms.

scētie. Terti⁹ est qui preest aua
ritie a vocat māmona. *Math. vi.*
Non potestis deo seruire a māmo
ne. Māmon sic dicit glosa nomē
demonis est q̄ preest diuicijs si q̄
in ei⁹ diuione sint posite sed q̄ eis
vritur ad decipiendū. Et iste mul
tos habet satellites qui eū iuuāt
a multos subditos habet sup q̄s
regnat scilicet omnes auaros q̄
multi sunt. Iuxta illud *Ihre. vi.*
A minore vsq̄ ad maiorē omnes
auaritie studēt. Quart⁹ est qui pre
est imundis cogitationib⁹ odijs
a rancoribus inuidis a malis af
fectionib⁹ a iste vocat beelzebub
a vir muscarum. Beel enim dicit
vir: zebub musca. Immitit enim
muscas id est cogitationes immū
das. odia a malas voluntates q̄
dicuntur musce quia ad animam
cito volant a ipsam commaculāt
Iste habet multos satellites qui
eum adiuuāt a multos subditos
quibus preest. quia sicut dicitur
Proverbioꝝ vice simo. Quis pōt
dicere mundum est cor meum: et
purus sum a peccato. Secundo
notandum est qualiter isti prefe
cti cum suis satellitibus expellan
tur. Circa quod sciendum est q̄
dyabolus serpens vocatur vt dicit
tur *Genes. tertio.* Serpens auteꝝ
matelalis per quatuor expellitur
Primo per odorem vinee floretis
Secundo per sputum hominis ie
iunantis. Tertio per spoliatiōē
hominis. Quarto per carmina

Lucifer

Asmode⁹

incantationis. Primo quide; serpens materialis expellitur p odorem vinee florentis. Naturalit em serpens odit odorem vinee a ab eo fugit. Vnde q̄p̄ diu vinee sunt florentes vir aut nunq̄ ibi aliq serpentes reperiuntur. Secūdo expelluntur per sputū hominis ieiunantis. Vñ dicit Ambrosi⁹ in exameron. Tanta est vis ieiunij vt moriatur serpens si gustauerit sputū hominis ieiunij. Tertio expelluntur p denudationem a spoliationē hominis. Nā sicut dicitur i historia scolasti. Serpens in hominem vestiti insilit a nudū fugit. Et ratio assignatur ibidē. q̄ quādo de⁹ posuit inimicitias int̄ hominem a serpente; a semē eoz; tunc homo nud⁹ erat a ideo hominem nudum tanq̄ sibi inimicū fugit. Quarto expellitur p carnia incantationis. Vnde qū incantari se sentit vnam aure; in terra figit a aliam cum cauda claudit ne vocem incantantis audiat. Juxta illud ps̄. Sicut aspidis furde a obturātis aures suas. Per ista em̄ quatuor spiritualiter intellecta supra dicti quatuor demones expellunt. Primus scilicet lucifer qui preest supbie expellitur p odorem vinee florentis scilicet p verā humilitatem mentis. Humilitas autem deo ē odorifera. quia deum trahit demonem expellit. Cantico. ps̄. Cū eet rex i accubitu suo: nard⁹ me addit odorem suum. Nardus enim

est herba odorifera. calida a pua a signat humilitatem q̄ facit cor odoriferū coram deo. Vñ deus sentiens odorem humilitatis beate marie: mox in eius vterum descendit. Legitur de vnicōmi q̄ sit valde ferrox ita q̄ a nemine capi possit: s̄ in sinu puelle virginis caput ēclinat a dormit a sic capitur. Sic etiam deus add erat durus q̄ a nullo sancto ad misericordiā poterat inclinari sed tractus humilitate virginis in eam descendit a venit. Est etiā nardus herba calida: q̄ humilitas facit cor caliduz a feruens contra dyabolum siue corā dyabolo: quia ipsum adurit. incēdit atq̄ expellit. Vnde legitur in vitaspateuz q̄ dyabolus dixit s̄ dō anthōmo Si tu vigilas: ego n̄ dormio. Si ieiunas: ego cibum n̄ sumo. Si diuitias contemnis. ego nihil terreni possideo. Vnum est qd̄ valde me terret scilicet humilitas tua. propter quam aduersuz te preualere n̄ possuz. Nard⁹ etiā est herba parua. quia humilitas facit cor paruum coram seipō. Vnde legitur primi Reguz nono. Nōne cum esses paruus in oculis tuis: caput i tribubus israel fact⁹ es. Ac si dicat domin⁹. Cum paruus eras coram te: magnus fuisti coram me. Modo autem quia magnus es in oculis tuis: par⁹ a me reputaris. De hoc ponit exemplum beatus Gregorius in pupilla oculi que quanto est minor: et

migris: tanto est lucidior. Sic ho-
mo quantum est coram se despecti-
or: tanto est coram deo sublimior.
Secundus demon qui preest lux-
urie scilicet asmodeus expellitur
per sputum hominis ieiunantis.
scilicet per ieiunium et corporis ma-
cerationem. Math. ix. Hoc gen-
demonio in nullo potest eici. ni-
si in ieiunio et oratione. Satiendū
est de corpore nostro sicut fit de e-
quā et apibus. Equus enim si mi-
mis delicate pascitur recalcitrat.
Si pabulum subtrahitur non la-
borat. Si prout necesse est pasca-
tur: tunc et recalcitatione dimittit
et labori intēdit. Similiter ager
si nimis impinguatur vitiosas her-
bas producit. Si nihil impingua-
tur fructum non facit. Si prout ex-
pediat impinguatur bonum fructum
reddit. Similiter et de apibus legi-
tur quod si nimis eis de melle dimitti-
tur dant se impinguationi. Si ve-
ro nimis parum: tunc quasi indi-
gnantes dant se inertie et vacati-
oni et moriuntur. Si vero tempera-
te: tunc dant se operationi. Eodem
modo dicendum est de corpore no-
stro. Hugo de sancto victore. Qui
supra modum carnem affligit: ci-
uem occidit. Si plus quam oportet a-
limentis reficit: hostem nutrit. Sic
ergo nutrienda est ut seruiat: et
sic domandam ut non superbiat.
Tertius demon scilicet mammona
qui preest auaritie expellitur per
denudationem id est temporalium

abiectione. Ista autem denuda-
tio aut fit totaliter sicut eam faci-
unt perfecti. et quibus dicit Math.
xix. Si vis perfectus esse uade et uende
omnia que habes et da pauperibus.
Aut fit particulariter sicut
eam faciunt illi qui de sua abun-
dantia diminuunt et pauperibus lar-
giuntur. de quibus dicitur Luce
xi. Quod superest date elemosinam.
Aut nullo modo sicut sunt illi qui
nihil pauperibus dare uolunt. Au-
gustinus. Quid est quod dicitis. Ego
dices ille pauper. Nihil ego
oneratus ille leuis: sarcinam tuam
memoras et pondus tuum laudas.
O onerate et o ligate quid te lau-
das: quid te iactas. Solue uincula
tua. minue et sarcina tua. da co-
miti tuo et illum adiuuas et te rele-
uas. Tales igitur sic diuitijs sar-
cinatos serpēs infernalis inuadit
Prime Thimo. sexto. Qui uolunt
diuites fieri incidunt in temptatio-
nes varias et in laqueos dyaboli.
Totaliter autem denudatos fugit
ab eis et ab illis qui particulariter
se denudant et de superfluis elemo-
sinas dant. Similiter fugit. Ele-
mosina enim expellit demones in uita
quia expellendo peccatum expellit
demon. Ecclesia. tertio. Ignem ar-
dentem extinguit aqua. et elemo-
sina resistit peccatis. Expellit in mor-
te. quia quando dyabolus animam
plenam operibus misericordie in-
uenit: ab ea confusus recedit. sic
patet in beato Martino episcopo

Expellit etiam post mortem: quia elemosina est scutum a lancea contra eum. Ecclesiastici decimonono Super scutum potentis a super lanceam a duerfus inimicum tuum pugnavit. Quartus demō est beelzebub qui interpretatur vir muscarum qui preest odium a delectationibus immundis. Expellit per incantationem: id est per confessionem. Musca enim super carbones mortuos resident. super tepidos volitant. ignitos vero fugiunt. quia male temptaciones resident super cor in dei amore inflammatum. Iste demō ut dictum est expellitur per incantationem. id est per sacerdotalem absolutionem. Incantatores enim dei sunt ipsi confessores: qui serpentes infernales incantant quando super peccatoris caput absolutionem a benedictionem dant. a qua dyabolus scit se per confessionem expelli. ideo ipsam confessionem mittit impedire. Ad similitudinem enim lupi non capit ovem. id est hominem per peccatum: sed dimittit ipsum ad ecclesiam ire. Nec per aurem: sed dimittit ipsum verbum dei audire. Nec per manum sed per mittit ad pauperes extendere: sed capit ipsum per gulam. quia impedit ne confessionem possit emittere sciens etiam propter ipsam confessionem expellitur. Vmo etiam vulneratur. Vnde dicit beatus Augustinus. Neque enim dyabolo acriter dolores infligimus quod cum pla-

gas peccatorum nostrorum penitendo a confitendo sanamus.

Dominica quarta in quadragesima.

Sermo primus.

Hic est ihesus trans mare galilee quod est tyberiadis a cetera. Johannis sexto. **I**stud euangelium bis in anno in ecclesia recitatur. scilicet in ultima dominica: ante aduentum domini a hoc propter finem euangelij ubi legitur. Quia hic est vere propheta: qui venturus est in mundum. Et ista quarta dominica. Et hoc propter principium euangelij ubi legitur. Erat autem primum pascha dies festus iudeorum. **V**ocatur autem dominica ista dupliciter. scilicet dominica de rosa a dominica de panibus. Causa autem prime appellationis est quia in hac die summus pontifex per urbem portat rosam auream musco a balsamo inter plenam quam postmodum dat presbiteris. Quare autem ista rosa portatur. de hoc potest triplex ratio assignari. Una est litteralis. alia est spiritualis. a tertia est moralis. Prima igitur ratio est litteralis. Prout etiam dicit beatus Innocentius papa tertius in quodam sermone. Quoniam corruptibile corpus nostrum ex nimia fatigatione deficeret nisi quibusque ipsius aliquid remedium recreacionis eleuaret.

Letanie Iherusalem.

Dominica de rosa.

abiectione...
 aut se...
 unt...
 Sicut...
 de omni...
 nios...
 aut...
 ea...
 danda...
 gunt...
 p...
 aut...
 nihil...
 gust...
 ego...
 onerans...
 omentas...
 Ouerat...
 bus...
 la...
 mit...
 nes...
 dicit...
 nes...
 Totum...
 ab...
 se...
 fimo...
 fimo...
 quia...
 dem...
 dem...
 fimo...
 te...
 pl...
 un...
 p...
 p...